

Justitsministeriet
Kontoret for Humanitært ophold og udsendelser

DANSK FLYGTNINGEHJÆLP
Borgergade 10, 3.sal
DK-1300 København K
Tlf: 3373 5000
www.flygtning.dk

22.04.15

Høring vedrørende Forslag til Lov om ændring af udlændingeloven (Opfølgning på den humanitære redegørelse og kompetenceændring i relation til sager om humanitær opholdstilladelse).

Ministeriet har ved e-mail af 25. marts 2015 anmodet Dansk Flygtningehjælp om eventuelle bemærkninger til forslaget.

Indledende bemærkninger:

Etablering af en to-instans procedure er et positivt og vigtigt skridt i retning af en forbedret retssikkerhed i sager om humanitære opholdstilladelser. Dansk Flygtningehjælp er imidlertid bekymret over den foreslåede åbenbart grundløse-procedure.

Forslaget om forbedrede muligheder for humanitær opholdstilladelse til særligt sårbare børnefamilier er ligeledes positivt, og kan forhåbentlig blive til gavn for nogle særdeles udsatte børn og deres forældre – hvis blot det ikke går som med ændringen i 2007, der ifølge redegørelsen af 24. marts 2015 kun fik en yderst begrænset effekt i praksis.

Med regeringsgrundlaget fra 2011 annoncerede man en gennemgang af reglerne om humanitær opholdstilladelse, idet særligt meget syge mennesker, som loven er tiltænkt, har haft svært ved at få humanitær opholdstilladelse. Set i lyset af at intentionen har været en 'gennemgang' af området, der er nødvendiggjort af, at meget syge mennesker har haft svært ved at få humanitær opholdstilladelse, finder Dansk Flygtningehjælp det fremsendte udkast til lovforslag yderst skuffende.

Nogle af de forhold, som ifølge Dansk Flygtningehjælps erfaringer er medvirkende til at også meget syge mennesker kan have

uforholdsmæssigt svært ved at få opholdstilladelse og som ikke ses at være behandlet i det fremsendte udkast til lovforslag, er

- en mangelfuld vurdering af den kumulative effekt, når en flerhed af sygdomme foreligger,
- en vurdering af behandlingsmuligheder i hjemlandet, der ind i mellem ses at være udtryk for et øjebliksbillede uden hensyntagen til oplagte forsyningsvanskeligheder eller andre velkendte usikkerhedsmomenter,
- vanskelig adgang for ansøgere til at dokumentere deres sygdomme, og
- fraværet af lægefaglig bistand, som må formodes at ville kvalificere afgørelserne og blandt andet afhjælpe de her omtalte problemer.

Derudover skal Dansk Flygtningehjælp endnu engang opfordre til at man lader en ansøgers *faktiske* adgang til en eventuel behandling i hjemlandet blive afgørende for udfaldet af sagen fremfor alene at se på om behandlingen findes. Når man, velvidende at en person reelt ikke har adgang til den nødvendige behandling i sit hjemland, alligevel giver afslag på humanitær opholdstilladelse med henvisning til en teoretisk mulighed for behandling i hjemlandet, bliver systemet jo meningsløst.

Dansk Flygtningehjælp finder desuden, at de mennesker, der er så sårbare, at de faktisk er blevet tildelt en humanitær opholdstilladelse, bør sikres større tryghed i deres ophold. Opholdstilladelsen bør således gives for længere tid ad gangen og bør kun nægtes forlænget, hvis grundlaget utvivlsomt ikke længere er til stede. Større tryghed i opholdet vil betyde større chancer for, at de berørte mennesker og deres eventuelle familier faktisk bliver raske/robuste nok til at klare sig selv, hvad enten deres fremtid ligger i Danmark eller i deres hjemland.

Forslaget om en åbenbart grundløs procedure

Dansk Flygtningehjælp finder det problematisk, at adgangen til at behandle humanitære sager i en åbenbart grundløs procedure, tilsyneladende er ganske bred. Alt efter andelen af sager, der ender med at blive behandlet i en åbenbart grundløs procedure, vil der være risiko for, at intentionen med forbedret retssikkerhed ved et to-instans system udhules. Dansk Flygtningehjælp havde gerne set, at udkastet til lovforarbejder indeholdt et estimat af, hvor stor en andel af de humanitære sager, der forventes udtaget til behandling i åbenbart grundløs proceduren. Det bemærkes desuden, at Flygtningenævnets mulighed for, på grundlag af Udlændingestyrelsens underretninger, at bestemme at visse grupper af sager alligevel skal kunne indbringes for

nævnet, jo alene er fremadrettet og dermed ikke indebærer nogen retssikkerhed for den enkelte ansøger.

Dansk Flygtningehjælp finder forslaget til anvendelse af åbenbart grundløs proceduren, som den er beskrevet i udkastet til forarbejder, uklart, men læser det således, at det kun er sager vedrørende helbredsbetings humanitær opholdstilladelse, der kan udtages til behandling i denne procedure. Ansøgninger om humanitær opholdstilladelse vil ofte ikke være klart definerede i forhold til de forskellige kategorier. Det vil således stille store krav til sagsbehandlingen at sikre, at sager der, ud over helbredsforhold, relaterer sig til et eller flere af de øvrige kriterier, fx selvmordskriteriet, børnefamiliekriteriet eller overlevelseskriteriet, *ikke* udtages til behandling i åbenbart grundløs proceduren.

Inddragelse og nægtelse af forlængelse

Afgørelser om inddragelse og nægtelse af forlængelse vil ofte have en meget indgribende karakter og vil i et vist omfang desuden forudsætte inddragelse af § 26-hensyn, og således have en særlig karakter. På den baggrund skal Dansk Flygtningehjælp opfordre til, at disse sager i videst muligt omfang henvises til fuldt og allerhelst mundtligt nævn.

Betydningen af at en familie kommer fra et land, der normalt ikke anses for flygtningeproducerende.

Dansk Flygtningehjælp undrer sig over bemærkningen om, at det vil tale imod meddelelse af humanitær opholdstilladelse til særligt sårbare børnefamilier, hvis familien kommer fra et land, der normalt ikke anses for flygtningeproducerende. Hvis der er tale om en familie, hvor forældrene er syge og ude af stand til at tage vare på deres børn, og betingelserne for at meddele humanitær opholdstilladelse på dette grundlag i øvrigt er til stede, ses det ikke at være relevant, om familien kommer fra et land, hvorfra der kommer mange flygtninge eller ej.

Bemærkninger til redegørelsen af 24. marts 2015

Redegørelsen illustrerer en tendens til at administrere den ifølge lovforarbejderne snævre adgang til humanitær opholdstilladelse urimeligt stramt, særligt for så vidt angår de sager, der ikke handler om sygdom.

Ændringen i 2007, der skulle give adgang til humanitær opholdstilladelse for meget sårbare børnefamilier, er et tydeligt eksempel på denne tendens. Forud for praksisændringen skønnede

man, at op mod 50 personer om året kunne blive meddelt humanitær opholdstilladelse med henvisning til det nye kriterium. Otte år senere ses der endnu ikke at være meddelt opholdstilladelse alene på dette grundlag.

Eksemplet på anvendelsen af kriteriet subjektiv frygt er en 13 år gammel tilladelse, hvor subjektiv frygt indgik i kombination med andre forhold som grundlag for en humanitær opholdstilladelse.

Tilsvarende skal man tilsyneladende tilbage til 2003 for at finde et eksempel, hvor kriteriet om tortur har givet anledning til en humanitær opholdstilladelse. I det omtalte eksempel, ser det i øvrigt ud til at også betingelserne om en helbredsbetiget humanitær opholdstilladelse har været opfyldt.

Afsluttende bemærkninger

Dansk Flygtningehjælp er helt enig i – som det fremgår af bemærkningerne til det fremsendte udkast til lovforslag - at bestemmelsen i udlændingelovens § 9 b naturligvis ikke har til formål at tilbyde behandling til alle ansøgere, som vil kunne få et bedre behandlingstilbud i Danmark end i hjemlandet. Som det fremgår af de her fremførte bemærkninger er reglerne og administrationen af disse imidlertid på flere punkter yderst uhensigtsmæssig og vi skal derfor understrege behovet for yderligere ændringer i ordningen om humanitære opholdstilladelser.

Med venlig hilsen,

Andreas Kamm
Generalsekretær
Dansk Flygtningehjælp